

=====

v e r e n i g i n g

O R D E D E R V E R D R A A G Z A M E N

Giro no. 468874 t.n.v. de Penningm. der "ODV" Den Haag

" Uitsl. voor verslagen en abbonn.: DOVENETELWEG 57^a 2555 TH Den Haag t. 684541

" Secretariaat: TALINGLAAN 21 2566 VN Den Haag t. 634101

=====

W E E K B L A D

nadruk verboden

25e jaargang nr.13

14 november 1980

x in de kantlijn betekent de vraag

" " " " " het antwoord

Goeden avond, vrienden.

Wij zijn niet alwetend of onfeilbaar, denkt dus zelf na. Ons onderwerp voor heden dient van meer geestelijke aard te zijn. Ik koos als titel hiervoor:

D E G O D I N D E Z O N
 == == == == == == == ==

Wanneer je je bezighoudt met de godsopvattingen van de mensen door alle bekende tijden heen dan valt op, dat bijzonder vaak hemellichamen zijn uitverkoren als oppergod en dat dit in de meeste gevallen de zon is.

Zekerlijk is ook enige tijd de maan als zodanig vereerd, maar dat was wel voornamelijk een betrekkelijk korte tijd het geval in Mesopotamie. Zonnegoden tref je echter overal altijd weer aan.

Je vraagt je wel eens af, of die mensen enig begaf hebben gehad van de betekenis van die zon voor de aarde en geweten hebben, hoe betekenisloos die zon in de ruimte is.

In ieder geval is altijd weer de god in de zon degene, die leven geeft en de dood brengt. Soms is hij in een bepaalde gedaante bovendien nog de God van de vruchtbaarheid, zoals b.v. Osiris - die trouwens net als het voetgangerslicht de kleur groen in het gelaat draagt als teken voor al hetgeen hij uitvoert en in het bijzonder voor de opstanding die hij is en brengt.

Sprekende over Egypte: wie heeft nog nooit gehoord van de wonderlijk schone liederen die aan Aton gewijd werden? In deze teksten worden wij zelfs gekonfronteerd met een zon, die haar stralen over de aarde doet gaan en strekt als zogenoemde handen over het land.

Toch moeten wij beseffen, dat soortgelijke beelden van de zonnewerking bijna overal voor kwamen te enigerlei tijd. En ook wanneer er sprake is van de Ene God worden wij nog steeds gekonfronteerd met zonnelymbolen. De godsfiguur wordt nog steeds voorgesteld als omringd door licht en met een van Hem uitgaande straling.

Wie zich bezig houdt met meer arcane of esoterische zaken zal eveneens steeds weer gekonfronteerd worden met termen als "het licht".

En als vanzelfsprekend wordt al het minder aanvaardbare genoemd als duister.

De mens die met dergelijke zaken bezig is beseft volgens mij niet wat wat hij doet: Hij gaat de levenscyclus van de aarde en de invloed die de zon daarin heeft overdragen op het geheel van het geestelijke bestaan.

De god in de zon is niets anders dan een analogie die wij gebruiken voor de krachten van het leven. Dan wordt de zaak m.i. juist interessant. Maar wanneer je zegt dat de zon, dat het licht het leven is, dan denk je aan die zon als aan een persoonlijkheid in menselijke zin. Die persoonlijkheid is God.

Op velerlei gronden is het zelfs zeer waarschijnlijk dat ook de grote naam die schuilt achter de letters Jod Hé Vau Hé niets anders is dan de volle naam van de zon zelf terwijl de 144 letters van de grootste geheime naam doen denken aan een tafel van elementen.

Opvallend is ook, dat geestelijke wetenschappen vaak ook arcane wetenschappen genoemd worden, waarbij de aanduiding is ontleend aan de naam Arcan, welke die van de eerste dienaar van de zon en de heerser van de maan zou zijn.

Toch zal een ieder die naar de feiten kijkt toegeven, dat met het toekennen van een eigen wil en menselijke eigenschappen aan de zon de feiten buiten beschouwing laat. Want hoe staat het met de zon?

Men heeft hier te maken met processen, die nu bekend zijn en die zelfs uit te leggen zijn, zij het niet zo gemakkelijk. Zeker, de moeilijkheid is vooral gelegen in het feit dat de mens zich dergelijke werkingen, een dergelijke druk en dergelijke temperaturen niet goed voor kan stellen. Maar zij kunnen gemeten worden, men weet wat er gaande is.

De geleerden hebben uitgerekend hoe materie, samengeperst onder een enorme druk en voornamelijk bestaande uit meer eenvoudige atomen langzaam naar het oppervlak van de ster wellen en daar zich deels omzetten in energie. Het bijna explosief opheffen van de enorme druk doet gloed ontstaan in de zonneatmosfeer en veroorzaakt ontbinding van atomen, waardoor verschillende soorten straling ontstaan.

Komt zoveel kernmassa aan het oppervlak dat deze omzetting niet geheel en onmiddellijk plaats kan vinden, dan zien wij zelfs donkerder plekken die zich als wervelstormen bewegen door de zonneatmosfeer en wij weten nu dat daaruit dan weer bijzonder veel harde straling vrij komt terwijl uit de zonneatmosfeer enorme steekvlammen opschieten.

Een ontzagwekkend schouwspel, zeker. Maar dat is nog geen godheid. De God in de zon is geen god, maar eerder een beeld, een voorstelling die de mens zich heeft gemaakt van bovennatuurlijke en voor hem niet geheel te begrijpen krachten en werkingen.

Zolang je geocentrisch denkt en dus de aarde ziet als het middelpunt van alle gebeuren, de mens ziet als de kroon van alles, wat ooit in de schepping is voortgebracht - wat ik trouwens geen compliment vindt voor de Schepper - is het overigens niet onlogisch in je denken die zon en de verschijnselen die zij veroorzaakt centraal te stellen ook in je geestelijke benadering van het leven.

Maar al is men mogelijk begonnen met een dergelijk beeld van de kosmos, nu weet men beter, zo goed als men nu beseft dat de aarde rond de zon draait en niet de zon om de aarde.

De mensen weten nu wel degelijk, dat er geen zonneboten langs de hemel kunnen varen en dat het evenmin mogelijk is een mensenziel als bode even naar de zon te zenden zoals b.v. in de tolteekse kultuur gebeurde. Toch blijven de mensen beelden hanteren voor hun God, die aan deze verkeerde voorstelling van zaken ontleend zijn.

Of wij dit nu beseffen of niet, wanneer wij spreken over de schepper of over het licht, over de hemel, wij spreken in feite over die oude god in de zon. Wij hebben alleen daar waar ons weten een aanvaarden onmogelijk

zou maken aan enkele van die begrippen een andere inhoud gegeven — of ge-
daan alsof dit nu het geval is.

In het weten van de mensen en het woordgebruik is hier en daar wel
wat veranderd. Maar hoeveel mensen denken aan hun God ook nu nog als
een wezen, dat ergens lichtend troont aan de hoge hemel?

Hoeveel mensen zijn nog steeds bezig voor zich engelen te benoemen
zonder maar te beseffen dat zij het daarbij in feite hebben over planeten
zodra het om de aartsengelen gaat?

Wanneer je het eerlijk en nuchter beziet is het godsbeeld van de
meeste mensen in feite maar een vreemde zaak en zijn vele verhalen en
openbaringen in werkelijkheid maar wondervertellingen. Waarop je je
af gaat gragen " waarom doen wij dit nog steeds?"

De mens is georiënteerd op de zon. Het ritme van de zon, het ritme van
de bewegingen van de aarde bepalen zijn bestaan. Goed en kwaad komt voor
de mensen inderdaad vaak van de zon: het ene ogenblik teistert zij een
deel van de wereld met droogte, een volgens ogenblik brengt zij vrucht-
baarheid.

Volgens mij heeft de mens zijn eigen stoffelijk kenbare levenscyclus
gebruikt om een beeld op te bouwen voor al hetgeen er geestelijk zou moe-
ten of zou kunnen bestaan.

Maar wat bestaat er werkelijk geestelijk? De mens weet het niet. Wan-
neer wij proberen weg te reizen in de onmetelijke kosmos en ons beseff
naar de daarin bestaande waarden te richten zijn wij eenvoudig verdoofd
en verblind. Er zijn geen waarden die wij kunnen hanteren, er is geen
vorm, er is een menselijke God.

Er is zelfs geen zonnegod. Er is kracht, zeker. Maar die kracht
doet de vreemdste dingen. In die kracht zijn zaken mogelijk, die volgens
het aardse weten en de aardse natuurkunde niet zouden moeten of kunnen
bestaan. Maar zelfs wanneer wij daar soms iets van bemerken, wat die
kracht is en waarom die kracht zo reageert kan men niet begrijpen.

De persoonlijkheid die je daarin mogelijk toch vermoedt — want ook
dit is een vermoeden en meer niet — brengt men dan maar weer terug naar
die oude veilige voorstelling van de zonnegod van eens, naar de god
die overdag langs de hemel gaat en daarbij de mensheid straffend of
egenend zijn stralen zendt om zelfs mogelijk indirect nog het wassen van
het water en de gang van de wateren te regeren, maar in de nacht door een
onderwereld vaart om zo de zielen daar te laten zien dat er uiteindelijk
ook voor hen toch een kans bestaat om aan het duister te ontkomen.

Denk niet, dat ik nu spreek over zaken die niet meer bestaan. Zelfs
Jezus is een soort zonnegod en vertoont enkele aspecten die doen denken
aan de hemelreizen van Osiris. De mensen beseffen niet, wanneer zij
in hun geloofsbelijdenis zeggen: Hij die is gestorven, afgedaald is
ter helle en de derde dag is verrezen uit den dode, dat zij in feite
dingen zeggen die men reeds in het oude egypte sprak over een van die
heidense " goden" die hoogsten demonen zouden zijn volgens de goede
christenen en waarschijnlijk zelfs nooit heeft bestaan.

Zeker, Osiris maakte de reis elke 24 uur, Jezus heeft 3 dagen nodig.
Waarbij het overigens goed is te beseffen dat de drie in bepaalde
leringen zoals de kaballa een mystiek getal is.

Kijk naar de feiten en je beseft dat je ook hier in feite te maken
hebt met een soort zonnegod. Kennelijk zoekt men zelfs in deze tijd in
zijn voorstelling van goddelijke waarden nog steeds iets terug te vinden
van de natuurlijke kwaliteiten en werkingen waardoor het leven en de gang
van de natuur op aarde zozeer bepaald worden.

Eerst wanneer wij ons met de mystiek gaan bemoeien komen wij soms,
voor een kort ogenblik, wat los van dergelijke beelden en analogien. Dan
wordt het beeld van God even anders., vager, neveliger.

... Juist in die toestand van ontrokt zijn lijkt het altijd weer, of er tussen ons en de werkelijkheid een soort gordijn hangt waarvan wij tot op het ogenblik van beleven het bestaan niet eens vermoedden.

Soms gaan wij met ons beseffen verder, maar vinden geen termen, geen analogien meer die wij verstandelijk kunnen verwerken. Wij keren uit die beleving terug, vol van emoties.

Het is duidelijk waarom dit zo moet zijn: wij hebben geen referentie waarden die bruikbaar zijn, kennen geen beelden en termen die geheel duidelijk kunnen maken wat je innerlijk beleeft en doormaakt.

Je kunt niet eens de tijd meer bepalen. Want het menselijk tijdsbesef is al evenzeer gebonden aan de ritmen van de aarde en van het menselijke bestaan.

Dus keer je terug tot je menselijk beseffen en vormt alle vaagheid die je beseffen onderging tot beelden die passen bij je geloof en de toestand van verlichting die je kende wordt tot licht en de god die je aanvoelde wordt wederom een soort zon.

Zelfs al hetgeen in het ik is opgeweld door dit innerlijk beleven worden teruggebracht tot termen van goddelijke openbaringen in menselijke beelden en woorden die niet meer stroken met de werkelijke beleving. De mens vervormt zijn gevoel van opgenomen zijn in het geheel tot een soort stralende zegening of zelfs tot een gevoel van zending.

Is dan nog iets hierin reëel? Een moeilijke vraag, ook voor mij. Dat ik mij deze vraag dan nu toch stel is alleen het gevolg van mijn wens, dat ook u zich daarmee eens bezig zou houden.

Kan er een God zijn die lijkt op de mens b.v.? Zeker, ik weet het: En god schiep de mens naar zijn beeld en gelijkenis.... Wat overigens alweer niet bepaald een compliment voor God zou betekenen.

Is het denkbaar dat een kosmisch wezen ergens, hoe dan ook, een zuivere overeenstemming heeft met de mens? O, in de oude denkwijzen was dit zeker mogelijk. Denk maar eens aan die oude tekeningen van de mens, waarbij alle ledematen van de mens worden uitgedrukt als invloeden van planeten. Een beeld van de mens die in zich de zon draagt en in zich zelfs nog net de aarde omvat, terwijl hij omringd wordt door de wervelingen van alle bekende sterren en planeten.

Dat is een oude voorstelling van mystici eens. Maar dit heeft niets te maken met een gelijkenis. Zelfs niet in de zin van: die meneer heeft een grote neus, hij is geschapen naar Gods beeld en gelijkenis, dus zal God er ook wel zo een hebben.

Aan één kant is het maar een geluk, dat wij niet meer behoeven te vechten over de vraag, of God nu een baard heeft of niet. Want in deze dagen waarin men zo strijdt voor de gelijkheid van de seksen zou dat een strijdpunt kunnen worden. Men zou dan immers moeten uitmaken of God in wezen nu mannelijk danwel vrouwelijk is of mogelijk een soort tussenvorm van wezen vertegenwoordigt.

In de oude prenten die ontworpen werden door mystici, kabbalisten en sterrenwichelaars werd de mens uitgeteeld als een soort replica van het stelsel van de zon. Voor hen is de gelijkenis gelegen in het feit dat het wezen van de mens zoals de zon reageert op alles wat er op en met de planeten rond hen gebeurt. Dit met dien verstande dat de mens de aarde, de wereld waarop hij nu leeft, veelal in zich lichaam draagt en daardoor aan bepaalde ritmen onderhevig is die bij god niet voor behoeven te komen maar die essentieel zijn voor het functioneren van een menselijk lichaam.

Wanneer je het voorgaande ernstig beziet is alles wat de mens zegt mtrent God en zichzelf in feite alleen maar een poging een heel klein deeltje van de kosmische werkelijkheid waartoe wij behoren te omschrijven. Dan is de god in de zon geen konkrete waarde, maar onze poging om aan

onzelf een verklaring te geven voor het hoe en wat wij zijn.

Kortom, wij spreken in feite niet over werkelijkheid of god, maar proberen een voor ons bevredigende verklaring te vinden voor onszelf en ons bestaan. De God in de zon is de verklaring van onze afhankelijkheid van het levengevende licht van de zon zo goed als onze behoefte zo nu en dan aan het rustgevend duister van de nacht.

Wanneer je je these zo opbouwt - en niet geheel ten onrechte dunkt mij - kun je vragen "waar blijf ik dan met de bijbel?" Er zijn natuurlijk heel wat doeleinden voor en oorzaken voor het ontstaan van die bijbel te geven. Maar wanneer je probeert die bijbel uit te leggen moet je je als moderne mens toch wel realiseren, dat deze geschreven werd in een tijd dat men anders dacht, dat men een andere taal gebruikte en dat men ook andere beelden en gelijkenissen gebruikte, omdat men in die dagen in zich, de wereld en de kosmos geheel andere analogien veronderstelde dan men nu doet.

Dan wordt het scheppingsverhaal opeens wel degelijk iets, waarin wij de mens met zijn denken en behoeften terug kunnen vinden. Wij zeggen dan niet, dat dit alles onmogelijk is, dat het zo nooit gebeurd kan zijn. Wij zien het opeens als een gelijkenis en zeggen: de mens is wel degelijk, zij het traag, ontstaan uit de werkingen in de materie.

Hoe dit proces zich voltrokken zou hebben staat immers nergens in de bijbel letterlijk vermeld. Er staat zeker niet, dat de mens God inviel en toen door Hem geboetseerd werd met zijn handen uit aarde zonder meer.

Er wordt beweerd dat God de mens vormde uit de aarde - Aarde = materie. De stelling op zich is zeker niet onjuist. Het werk van God is dan de invloed van de zon op de ontwikkelingen op aarde.

Maar wanneer je dat zegt kom je al snel in moeilijkheden met bepaalde mensen zoals de aardekussende bezoeker die morgen in Duitsland hoopt te landen. Iets, waarover overigens sommige Duitsers het land in hebben terwijl nog anderen landerig wachten op hetgeen komen gaat.

Dergelijke mensen willen alles letterlijk nemen, willen zich houden aan "het woord". Tot hen zou ik willen zeggen: juist dit is onzin. Uw god, zoals u zich die voorstelt is een mens, een soort almachtige vorst.

Adam wandelde met God? Maar wanneer u beseft hoe de levengevende kracht van de zon is kunt u ook dit verklaren. Wanneer u rustig wandelt in een parkachtig landschap en de zon schijnt, koestert u, hebt u dan zelf niet soms het gevoel, dat er iets met je is, iets je streelt? Dat zou je in de termen van de Joden, die veel meer op de natuur waren aangewezen dan u en daar ook meer aandacht voor hadden, best eens poëtisch als een wandelen met god kunnen omschrijven.

Denk aan een mens die iets voelt waarvoor hij geen verklaring, geen uitdrukking kan vinden. Een mens, die bijgelovig is, zoals elke mens die nog niet alles in zijn omgeving feitelijk en redelijk kan verklaren is nu eenmaal de mens, die leefde in de tijd dat deze overleveringen zijn ontstaan en het was nog zo toen deze verhalen opgetekend werden.

Wanneer die mensen een god meenden te zien in vuur is het zelfs heel begrijpelijk, dat zij een dergelijke ervaring weergaven als een wandelen met God. Bedenk eens, hoeveel goden er voor de mensen in de tijd dat de bijbel werd geschreven aanwezig waren.

De god van de bijbel beheerst alle verschijnselen en niet slechts enkele, dat is een onderscheid. Maar hij is nog steeds een god van een bepaald volk, een stamgod, ontstaan uit geloof aan een god in het vuur, een god in de zon met op de achtergrond Abrahams verwerping van het primaat van de maangod.

Hoevele volkeren vereerden in die dagen verschijnselen van de natuur? Hoevele volkeren kenden een dondergod? En wanneer je kijkt naar hetgeen de mensen van hun samenleving aan het maken zijn in deze dagen krijg je soms het gevoel dat een dondergod passender zou zijn voor de mensheid dan een zonnegod.

O, ik wil desnoods wel aannemen dat die bijbel, rekening houdende met de analogien die zij gebruikt, wel ergens gelijk heeft, dat zij echter dael uitmaakt en blijft uitmaken voor mij van mensen, die gevangen waren in een geocentrisch denken en niet wisten dat de kosmos bewoond is.

Mensen, die daardoor voor zich het gevoel hebben, dat mensen uniek zijn en zichzelf in hun ellende koesteren in het gevoel, uitverkorenen van hun god te zijn.

Maar neem dit uniek zijn van de mens als levensvorm en denkend wezen in de kosmos eens weg. Wat blijft er dan nog over van alle stellingen en beweringen, die men op die bijbel baseert?

Ik vrees dat het een van de grootste problemen tot nu toe voor alle kerken zal zijn wanneer er eens op aarde een vliegende schotel zou landen en een groen of blauw of rood mannetje uit zou stappen dat de wens kenbaar maakt naar de leider gebracht te worden.

Waarop indien de landing in dit land gebeurt hij natuurlijk wordt meegenomen naar de heer van Ahten, het buitenaardse wezen na bewezen intelligentie al snel een eerste les krijgt in het wielrijden.

Op dat ogenblik komt opeens vast te staan, dat de mens als denkend wezen niet uniek is in de kosmos. Maar dan is de god uit de zon opeens ook niet uniek meer en blijken er overal dergelijke goden bestaan te hebben.

Het gaat dan niet alleen maar om het feit dat er nog ander denkend leven bestaat in het Al, maar het betekent ook dat het komplette godsbeeld dat de mens heeft opgebouwd, compleet met mystieke benaderingen, ergens foutief vertaald moet zijn, dat er ergens in alles wat men geloofd heeft tot dan toe iets niet deugt.

Wanneer er zoveel verschillende beschavingen van zoveel verschillende wezens kunnen bestaan als er feitelijk in de kosmos zijn - iets wat men dan niet meer zal kunnen loochenen, - kun je niet meer volhouden dat de aarde uitverkoren en de mens de kroon van alle leven is.

Misschien zou je kunnen stellen dat de mens op het ogenblik de koning is van alle aardse lawaai. Maar zover heeft men het nog niet gebracht dat men het menselijke vermogen om hinderlijke geluiden te doen ontstaan eveneens als een goddelijke kwaliteit is gaan beschouwen.

Vergeef mij, maar ik heb werkelijk geen hekel aan de mensen, ook al denkt u dat nu. Ik wil ook niet dénigrerend over de mensheid spreken. Maar ik wil de mens die zich de kroon van de schepping wil noemen in dit onderwerp wel graag zijn plaats wijzen.

Ik wil de mens duidelijk maken wat hij is, waar hij behoort: een onbelangrijke bewoner van een onbelangrijke planeet in een achterbuurt van de ruimte, die zijn zon tot god heeft gemaakt en zichzelf tot kroon van de schepping heeft benoemd omdat hij niet beter wist.

Op het ogenblik dat de gevoelens van superioriteit wegvallen valt ook het beeld dat men nu gemeenlijk heeft van God. Zeker, er zal iets anders voor in de plaats komen, een soort mystiek van de ruimte misschien. Mystiek van eigenaardige stralingsvelden mogelijk die, al weet niemand nog geheel hoe, magnetische storme kunnen veroorzaken en de drift van stofwolken beheersen zodat het lijkt of zij die naar de zon hebben gedreven die door een te veel van materie langzaam instabiel en uiteindelijk nova wordt hierdoor.

Die zaken beziende vraag ik mij reeds nu af: waarom dan die God uit de zon?

Zijn wij dan in deze dagen nog niet verder gekomen dan de oude egyptenaren? O, wij zijn wat verder gekomen dan de mensen van het oude Ur die in de spiegelvijver keken naar het beeld van de maan, zeggende: ziet, de God is tot ons gekomen.

Per slot van rekening, de mensen hebben Luna bezocht. Er was niet veel te beleven, maar men heeft er een vlag geplant en daarmee is voorlopig, gezien de kosten, het verhaal uit. Tot iemand het geld heeft om er een basis te vestigen. En dan wordt Luna de duivel aan de hemel: dan staan daar raketten klaar met atoomkoppen om de gehele aarde te beschieten. Wat men dan wel weer verklaren zal uit het zoeken naar een machts-evenwicht.

Wanneer wij reeel willen zijn dan moeten wij zeggen: wij zijn iets meer dan alleen maar materie. Wij zien bepaalde zaken in de mens, die je niet zonder meer weg kunt verklaren, maar die ook niet te verklaren zijn.

Er is iets in ons, maar wij weten niet wat. Zeker, er is volgens mij een God. Maar dat is dan geen god in de zon. Mijn God is niet de een of andere bovennatuurlijke tiran die zich een toornige en naijverige God toont en voortdurend bezig is bepaalde mensen te beschermen, desnoods tegen hun eigen stomiteiten - zoals bepaalde groepen geloven.

Het is ook geen god die lapjes grond op aarde uitdeelt zonder met de oorspronkelijke bewoners rekening te houden en tegen zijn lievelingen zegt: moord alles daar maar uit, want dat lapje grond is voortaan van jou.

Mijn God is een veel vagere instantie. Hij is een soort pulsatie van leven die door de gehele kosmos bestaat zonder dat je kunt weten hoe of waarom.

Het is een wezen neem ik aan. Maar dan in ieder geval geen wezen dat je als mens kunt begrijpen en waaraan je terecht in wezen menselijke bedogelingen kunt toeschrijven.

En de Wil Gods? Dat is gemeenlijk alleen maar datgene wat de mensen menen dat God moet willen, wensen en denken wanneer hij zou zijn zoals zij hem zich voorstellen.

Er is geen voor ons te vertalen "wil gods". En dat wordt pijnlijk want dan hebben al die beperkingen die de mensen elkander in de naam van een god hebben opgelegd geen zin. Dan is alles, alles teniet gedaan wat in de ogen van zovelen waardevol is. En dat zullen zij nooit kunnen toleren.

Ik kan mij voorstellen dat de een of andere religieuze ijveraar de eerste ruimtevaarder die uit de kosmos op aarde land doot "omdat dit gedrocht van de hel alleen maar komt om ons van de waarheid af te leiden".

En denk niet, dat dit alleen maar een spottende opmerking is. Herinner U wat er gebeurd is toen Aton als enige god werd verkondigd: de beelden van Ammon werden beschadigd en het heeft de priesters heel wat gekost om te voorkomen, dat die naam werd weggebeiteld waar men haar maar aantrof.

Zeker, zolang de vorst heerst die dit verkondigde heerste aton. Maar hij werd gedood op last van de priesters. Ichnaton werd vermoord, de stad van Atón werd gelijkgemaakt met de grond, zijn afbeeldingen en de cartouches met zijn naam werden beschadigd. Snel werden de gezichten van de oude goden hersteld, de cartouches met hun namen opnieuw gegrift en gekleurd.

Want het besef dat er maar een god is is mogelijk waar, maar voor het volk - lees de priesters en regeerders - is de verering van de oude goden te belangrijk. Zo altans sprak men toen.

Gelukkig voor u hebben dichters en enkele priesters de gezangen aan aton beschermd en bewaard omdat zij, vooral in de taal waarin zij geschreven waren, een onvergelykelijke schoonheid bezaten.

Denkt u werkelijk dat, wanneer wij morgen kunnen bewijzen dat er geen god is of dat altans de god van de bijbel zo niet kan bestaan of hebben bestaan de mensen het zullen aanvaarden? Zij zullen degenen proberen te varigen en desnoods te doden, die hun begrip van heiligheid en uitverkorenzijn vernietigen kan.

En denkt u werkelijk, dat men niet met alle middelen zal strijden tegen elke mens die, desnoods wetenschappelijk overtuigend, aan kan tonen dat de mens niet bepaald dat uitverkoren en bijzondere wezen is dat hij steeds weer voorgeeft te zijn?

Denkt werkelijk dat men, wanneer de te wijzen er liggen, waarlijk zal zeggen: u hebt gelijk, dan is het voorbij met onze god? Eerder zullen zij de mass oproepen en met vuur zwaard en geveld proberen alle tekenen en zelfs herinnering aan een dergelijk feit te vernietigen, zoals eens de priesters van de oude goden elke vereerder van Aton hebben vervolgd en geprobeerd hebben alle tekenen van zijn bestaan uit te wissen, juist omdat hij een enige god was en geen ruimte liet voor hun eigen vereringen en tempels, hun macht.

Ik vrees dat er heel wat mensen zijn die liever de gehele wereld zullen vernietigen dan toe te geven dat er geen god is, geen god in de zon zoals zij zich die hebben voorgesteld.

Maar voor ons, die de waarheid zoeken en geestelijk streven betekent het, dat wij ergens een keuze zullen moeten maken. Het behoeft niet zonder meer te betekenen, dat wij de oude formuleringen terzijde dienen te zetten.

Want waarom zouden wij de poezie van de oude beelden en gelijkenissen verwerpen, alleen maar omdat zij niet meer geheel en letterlijk passen bij het beeld van de werkelijkheid dat wij innerlijk zijn gaan beseffen.

Het zijn altijd nog wel weer spreuken, gezegden, gelijkenissen die wij ook in de zin van onze waarheid zullen kunnen hanteren en gebruiken. Maar wij zelf moeten opgaan in iets groterom in iets wat kosmisch meer waar is dan een god die de mens als een reeks van vertelseltjes rond zich heeft gevormd.

Wij moeten leren opgaan in het ritme van de kosmos zelf. Wij moeten ons geestelijk zijn, ons wezen, tijdsbesef en eeuwigheidsbesef op laten gaan in dit veel grotere geheel. Geen vormen meer denkend moeten wij streven, maar wel steeds weer de krachten belevend.

Want één ding is zeker: kracht is er in de ruimte. Zelfs de ledige ruimte wordt doorsneden door eigenaardige velden waarvan niemand precies weet wat zij zijn, zelfs niet de oudste rassen, die de ruimte allang tot hun domein hebben gemaakt. Over die velden doen ook daar allerhande vreemde theorieën de ronde, terwijl anderen, meer behoudzuchtig, het zelfstandige bestaan van deze velden nog steeds ontkennen.

Maar ik zeg u, dat er wel degelijk krachten in de ruimte zijn; velden waarin soms materie wordt geboren, dan weer materie wordt opgelost. Er zijn krachten in de ruimte die sterren kunnen ontsteken of uit kunnen doven.

En al weten wij niet zeker, of deze krachten persoonlijkheid bezitten, laat ons dan voorlopig maar stellen, dat die kracht in de ruimte onze God is.

Dit is mijn beeld van de werkelijkheid waarmede wij willen leven, waarmede wij ook willen leren werken. Voor ons is het licht dan alleen maar een gelijkenis, want wij hebben het niet over iets, wat ook maar verwant is aan het licht dat je als mens of geest kent. Wij spreken over een onvoorstelbare pulserende levenskracht die ongetelde sterren gelijktijdig en in één ritme kan doen bewegen, een kracht die leven kan doen ontstaan en laat vergaan, alleen reeds door de wetten van zijn wezen en aanwezigheid. En dit op wie weet hoeveel duizende planeten waarop denkenden wêzens zoeken als wij naar de waarheid.

Zo wij die kracht in ons beseffen en mogelijk zelfs deels in ons denken doordringt zo zullen wij daarvoor geen beeld kunnen vinden. Dan zullen wij even vreemd staan te kijken als de vele eenvoudige mensen toen zij moesten leren dat er niet vele goden zijn, maar dat er maar één God is.

Maar wij zullen die kracht kunnen gevoelen, wij zullen haar kunnen beleven. Wanneer wij daarin op kunnen gaan hebben wij iets bereikt dat voor de gehele mensheid belangrijk kan zijn. Dan hebben wij ons losgemaakt uit de zonnecyclus, de cyclus van die vreemde God, waarvan niemand precies kan weten wat Hij wel is, die god waarmee een ieder anderen dreigt. Wij vinden dan de vrijheid van de oneindigheid, van de oneindige veelheid, de onbeperktheid van de verschijnselen en de onbeperktheid van het aantal krachten en mogelijkheden die er ook voor ons in de kosmos bestaan.

Zeker, dan zullen wij nog steeds de oude heilige namen spreken en de oude beelden gebruiken. Maar de betekenis is anders geworden. Wat eens eindbestemming was is ons nu niet veel meer dan een anwb-wegwijzer ergens langs de weg, ons zeggen waar wij zijn, aanduidende dat wij op weg zijn.

Mogelijk vindt u dit alles niet bepaald een mooi geestelijk onderwerp. Zeker, ik had veel vager kunnen dazen en u mogelijk meer onder de indruk kunnen brengen.

Ik wilde u echter dit probleem eens voorleggen om u de vraag te kunnen stellen: wat is uw God voor U? En denk nu eens even niet aan al die formules die men u in uw jeugd heeft ingehamerd compleet met mooie plaatjes en symbolen.

Vraag uzelf eens af: wat is God voor mij? Hoe beleef ik Hem in mijzelf? Wanneer ik aan God denk, wat is dan mijn beleven? Is dat een leegte of is het toch een gevoel van een nabijheid, een kloppen in mijn wezen?

Indien dit laatste bij u het geval is wordt het tijd, dat u met die God toch eens anders leert omgaan dan wordt gesuggereerd door al die mooie woorden en voorstellingen uit uw jeugd.

Vergeet dan ook maar een ogenblik, dat de zon de stoffelijke levengever is voor de aarde en probeer in het ritme te komen, innerlijk en naar buiten toe, aan de vreemde kracht die alles, ook het bestaan van de zon, mogelijk maakt.

Probeer dan eens in jezelf die trillingen te gevoelen die niet meer kunnen worden omschreven in termen van straling en frequenties, maar die er toch eenvoudig zijn. Probeer die werkingen door je gehele wezen tot uiting te brengen in de wereld waarin je meent te leven.

Een God die geen antwoord geeft, een god die je niet bezielt en je geen kracht geeft is een sprookje. En het heeft weinig zin in sprookjes te geloven wanneer je de waarheid zoekt.

God, zoals hij door sommige mensen wordt voorgesteld bezit de zelfde geloofwaardigheid als het sprookje van Roodkapje. En al vindt men dit mogelijk niet zo aangenaam om aan te horen, toch is dit waar.

Laat ons dan tenminste dit beseffen en niet naar sprookjes grijpen om onze rust te behouden, maar zoeken naar de diepe innerlijke werkelijkheid. Dan behoeft u voor mij niet eens te zeggen, dat u in het bestaan van een god gelooft. Maar dan zult u het leven in uzelf voelen pulseren, zult u ergens in uw opeens die vreemde drang ervaren, die onbegrijpelijke beelden en visioenen zien rijzen die je niet te samen kunt rijmen ook al probeer je soms er een vorm aan te geven die past bij je wereld en je veronderstelde toestand.

Indien de mensheid volwassen wil worden zal zij ook moeten beseffen dat de dagen voorbij zijn van het verhaaltje voor het slapen, van het

mooie sprookje over de here waarin allen die gehoorzaam zijn en niet zelf proberen te denken voortaan lang en gelukkig zullen leven.

Wij hebben te maken met een werkelijk en een levend heelal. Wanneer het gezicht van de god wegvalt blijft mogelijk alleen nog maar de zon over en is die zon alleen nog maar voor ons een teken van de levende kracht die overal, zelfs in onszelve, bestaat.

Wanneer die levende kracht in ons beseft wordt zal zij ons niet, zoals de zon heet te doen aan uitverkorenen, een zekere macht geven over de materie, maar zij zal ons bovenal meer één maken met de werkelijke kosmos waarin wij thuis behoren. Dan, ontdaan van de sprookjes, kunnen wij eindelijk beginnen te leren volgens de werkelijkheid van onze stoffelijke wereld indien wij mens zijn, van onze bedachte wereld wanneer wij geest zijn.

Dan zullen wij leren steeds meer te leven uit die werkelijke krachten en pulsaties die de bron vormen van alle zijn en de zin schijnen te vormen van alle bewust geestelijk bestaan.

Dat wilde ik u vandaag voorleggen. Wanneer u kommentaar hebt hoor ik dat nog wel.

x Wat is de oorzaak dat onze aarde in de kosmos zo ver is achtergebleven ten opzichte van anderen?

- Het gestelde is niet waar. Wel is het zo, dat de ontwikkelingscycli op verschillende planeten bij de daar levende rassen geheel afwijkend kan zijn van datgene wat de mens doormaakte.

Zelfs op aarde zijn mensen vaak afwijkend in mogelijkheid en ontwikkeling zonder dat je van een feitelijk achterblijven kunt spreken tenzij in een bepaald opzicht.

Neem de mensen van nieuw guinea. Zij hebben, al zijn het z.g. wilden, vaak een ontstellend zuiver gevoel voor techniek. Maar dan wel voor bepaalde soorten techniek en vooral voor die, waarbij krachtoverbrenging en bediening van krachtinstrumenten in het geding komen.

Die zelfde mensen onberen vele zaken en beseftwaarden die u als vanzelf sprekend beschouwt, maar zij weten zaken over het oerwoud en hebben instinkten ontwikkeld die bij u niet bestaan.

Van uw filosofie wijzen zij kennelijk maar heel weinig en ook de moderne natuurkunde is hen wezensvreemd in de meeste gevallen. Zijn zij daarom achtergebleven? Zij hebben een andere ontwikkeling dan de uwe, maar gezien hun levensomstandigheden is die voor hen de enig juiste, zoals de uwe volgens u de enig juiste zal zijn.

Het woord minder of minderwaardig is dus in feite niet juist. Zoals dit in het gehele al is. Sommige volkeren en rassen zijn jong en zijn nu nog niet eens toe aan die glorieuze tekenen van beschaving die u in het stenen tijdperk al bereikte.

Andere volkeren en rassen zijn mogelijk al heel oud, hebben het in elke ontwikkeling opdoemende gevaar van zelfvernietiging kunnen vermijden en warden rijper, stapten over de grenzen van uw opvattingen, werken met krachten die u nog niet beseft en leven volgens de wetten die zij menen te vinden in de kosmos, in de ruimte en bewezen menen te zien door krachten waarvan men op aarde het bestaan nog niet eens kan beseffen.

Maar is de aarde daarom achterlijk, achtergebleven? De aarde en daarmee de mensheid zit eenvoudig in een andere, lagere klas en moet nog leren wat voor die anderen vanzelfsprekend is.

De kans is zelfs groot, dat de mensheid binnenkort kan pormoveren tot een nieuw peil van begrip en mogelijkheid, want zij bevindt zich in een overgangsstadium.

Ik acht het niet juist te stellen, dat de aarde zo achtergebleven is. Wel moet ik onstateven, dat de aarde zich ruimtelijk bevindt in een

arm, een soort uitstulpsel, van de melkweg en daardoor nogal geïsoleerd ligt, terwijl zij leeft op een stralingsniveau dat voor de bewoners van het eigenlijke melkweg gebied veel te laag is en zo een ontwikkeling doormaakt, die sterk afwijkt van hetgeen in de dichter bij de kern van het stelsel liggende planeten. En sterren die daarbij behoren natuurlijk.

Overigens, hoe dichter je bij het centrum komt, hoe hogere de stralingsgemiddelden en hoe groter ook de kans dat je te maken krijgt met wezens die voornamelijk energie zijn, terwijl de belichaming zeer beperkt en variabel is. Deze wezens kennen ook geen technische beschaving in de zin waarin men aan de rand deze term gebruikt. Moeten wij dan stellen, dat deze wezens eveneens "achtergebleven" zijn?

Ik acht uw formulering dan ook onaanvaardbaar en meen dat men zou moeten stellen, dat de aarde zich in een stadium van ontwikkeling bevindt die afwijkt van de stadia, waarin op dit ogenblik andere planeten en hun denkende wezens zich zullen bevinden.

X U spreekt over een pulserende kracht. Een mens wil daar toch zaken bij hebben als intelligentie, liefde. Zijn dit eigenschappen die je daar niet bij moogt invoegen?

- Ik geloof niet, dat je dergelijke eigenschappen daarin moogt zien in de menselijke betekenis van die woorden. Toch is er wel degelijk iets wat je liefde zou kunnen noemen:

Wanneer wij deel zijn van die kracht zal deze kracht ons liefhebben zoals elk wezen zichzelf liefheeft, n.l. door zichzelf in stand te houden.

Maar alle menselijke begrippen die men op God geprojecteerd heeft zullen uit de aard der zaak in de werkelijkheid zo niet kunnen bestaan. Een god b.v. die volgens de menselijke normen rechtvaardig is zou de meest onrechtvaardige god zijn die je je maar voor kunt stellen.

Een god die liefheeft op de wijze waarop mensen dit plegen te interpreteren zou een god zijn die de werkelijkheid verloochent door zich op een afstand te brengen van iets wat toch gelijktijdig een deel is van zijn wezen.

U spreekt voornamelijk over de god in de zon, de projectie van de mens. Het oneindige en almachtige, waarbij het beeld dat de mens zich kan vormen, niet meer is dan een sprookje, een droombeeld is de werkelijkheid.

x Zou je dan van warmte mogen spreken?

- Warmte en kou zijn ook weer menselijke termen. U kunt dan ook spreken over licht. Deze aanduidingen zijn benaderende en vergelijkende termen, gebaseerd op een onvoldoende waarneming en erkenningsvermogen bij de gene die de parallel probeert te trekken.

Zeker, wanneer je het ritme van de werkelijkheid in je gevoelt, ontstaat er in jou een gevoel van warmte. Dat is waar. Maar dan gebeurt dit alleen omdat dit jouw interpretatie is voor een verbondenheid waarvoor je verder geen termen van ervaring of waarneming bezit.

x En wel intelligentie maar op een bovenmenselijk vlak?

- Ik weet niet of je het zo kunt zeggen. Een weten is er kennelijk wel aanwezig. Maar de vraag is alleen of je dit weten aan die god als een bewuste factor en deel van intelligentie kunt toeschrijven of dat het gewoon een intuïtieve reactie op het totaal van de processen in zijn eigen wezen is?

Intelligentie in de zin van een vorm van denken en besluiten zal wel ergens mogelijk bestaan, maar dan toch wel op een niveau waardoor wij die gedachten niet kunnen volgen en ons zo het al dan niet redelijk zijn van reacties of "besluiten" al evenmin kunnen voorstellen.

Dat is juist de moeilijkheid. Een oud esoterisch verhaal vertelt hoe een mens zover komt, dat hij zich van alle sterre-niveaus kan verwijderen

tot hij eenzaam in de ruimte stond. Toen keerde hij zich om, om vanaf deze onmetelijke afstand te zien, wat de kosmos eigenlijk was. Het enige wat hij echter zag was een lichtende amoëbe die zwom in een onmetelijk duister.

Waarmede ik maar wil zeggen: wij, waar en zoals wij zijn, kunnen niet weten of onze god nu een amoëbe is dan wel een superintellect. Wij kunnen aan god bepaalde eigenschappen wel toeschrijven, maar of hij die werkelijk zal bezitten weten wij niet.

Het enige wat je te weten komt is het contact met die kosmische pulsatie. Deze is er, daar wij die ervaren kunnen en blijkt dat ook elders in de kosmos door andere wezens van geheel andere werelden deze trage ritmen eveneens worden ervaren.

at het is weet ik niet, maar dit is er. Wat al het andere betreft? Ik weet het niet en wanneer iemand die het niet weet of weten kan dergelijke dingen toch stelt is dit voor mij geen feit, maar een projectie van het ik van de steller.

Wat pijnlijk is. Want om eerlijk te zijn wensen wij ons allen een god die intelligenter is dan wij en bovendien zo goed dat hij ons intelligenter maakt dan nodig is zodat wij meer kunnen verwerven dan voor ons noodzakelijk is en ons zo beter kunnen gevoelen en een prachtiger eeuwigheid kunnen verwerven dan zonder dit waarschijnlijk zou zijn.

x Ik kan mij niet voorstellen dat ik deel zou uitmaken van een wezen dat niet intelligent zou zijn.

- Ik kan mij niet voorstellen is hier wel een zeer juiste formulering. Want ik ga t.a.v. alles wat ik mij niet voor kan stellen toch altijd van mijzelf uit. Iets wat u in wezen doet.

Ik ga echter een stap verder en zeg: maar al voel ik het voor mij als zodanig, zo staat daarmee nog niet vast dat het ook werkelijk zo is.

Mij ging het met dit onderwerp om het feit, dat wij geen eigenschappen en lijnen vast kunnen stellen voor een wezen waarvan wij in feite nog niet eens weten of het wel een wezen is volgens onze norm.

Wanneer wij wegwillen van die god in de zon, van dit bijgeloof, dan moeten wij eindelijk afstand doen van de projectie van ons eigen beeld en wensleven naar de almacht en daarvoor in de plaats aanvaarden dat wij, hoe dan ook variabele factoren zijn in het onbegrepen, maar dat wij iets van de kracht en de vibratie of pulsatie van die "wezen" dit onbegrepen in onszelf kunnen ervaren en zo ons van het bestaan daarvan onder omstandigheden bewust kunnen worden.

Nogmaals: alleen dit erkennen van en aanvoelen van het verder niet definieerbare behoort tot de voor ons bewijsbare aspecten van het geheel. Maar ik wil verder geen twijfels in u zaaien. Bidt rustig tot uw God zoals u dit altijd hebt gedaan. Vereer het licht en het leven, alsof uw god in de zon is, aan de hemel troont of misschien ergens anders.

Geef uw God een gezicht en eigenschappen wanneer u dit wilt. Het doet niet ter zake. Maar besef dan wel, dat jij het bent die dit beeld van die God schept. Dat jij het bent, die de eigenschappen van die God voor Hem probeert te bepalen en dat je daarmee dus wel iets van je eigen behoeften en verwachtingen hebt omschreven, maar niet noodzakelijk ook de werkelijkheid. Voldoende?

x Wat kunnen wij zeggen van die pulsatie, dat voelen?

- Hiervan kunnen wij zeggen dat zij zich in ons op een bepaalde wijze en dus als pulsatie, kenbaar maakt. Wij kunnen konstateren dat zij dit op gelijksoortige wijze doet in de vele andere wezens, waarmee wij in de geest wel contact hebben en waarmee een bewuste uitwisseling voor ons mogelijk is. Zelfs wanneer dit wezens uit alle andere hoeken van het melkwegstelsel en in enkele gevallen van nog veel verder betreft.

Wij menen op grond van deze waarnemingen te mogen stellen, dat die pulsatie voor ons het wezen van god betekent, ook al is het mogelijk een enkel kenteken van het geheel. Maar voor ons allen geldt dit gelijkaardig en dus mogen wij aannemen, dat dit een algemeen geldende en niet door projecties en rasselenden bepaalde inwerking is.

Wij spreken hierover dan ook als een ervaring en niet als een projectie op grond van het voorgaande. Zoals wij het in ons bevatten als een beleving maar niet binden aan een filosofie.

Je zoudt het kloppen van een soort hart mogen noemen zonder dat daarbij verder enige vormvoorstelling een rol kan spelen. Ik wilde alleen duidelijk stellen dat de wijze waarop u God pleegt te bezien en te benaderen niets met de werkelijkheid te maken behoeft te hebben omdat hier sprake is van een projectie van in wezen menselijke waarden vormen en eigenschappen, die vanuit het menselijke plaats vindt.

En dit alles gezegd hebbende wil ik nadrukkelijk er op wijzen, dat wij heus nog wel eens over God zullen spreken op een andere wijze dan daarbij dan uit zullen gaan van het beeld dat de mensen zich van hun God hebben gemaakt: een soort afstandelijke bemoeial die alles weet en alles kan en op zijn manier alles nog regelt en ons de schuld geeft wanneer wij dat niet helemaal goed begrijpen.

Wij kunnen over God spreken als het licht en op duizend andere wijzen. Dat is van geen belang zolang wij maar beseffen, dat wij iets omschrijven maar het niet definiëren. Het is eenvoudig weg onze poging om in onze termen iets te zeggen omtrent onszelf en onze relatie met het onkenbare.

Daar kan ik het gelukkig bij laten. Ik wens u allen een aangename pauze toe en geen slapeloze nachten over dit alles. Er zijn helaas wel eens mensen die over theologie en filosofie door plegen te draaien.

Hem wilde ik voorhouden dat een vriend van ons zeide: wat een theoloog is? Theo liegt nog steeds. Lig niet wakker van dergelijke vragen. Beleef je god zo goed als je kunt.

Maar besef dat je geen vaste eigenschappen aan hem toe kunt kennen en dus ook geen vast kontrakt of vaste relatie volgens menselijke normen of te men met Hem kunt aangaan of moogt veronderstellen. Al is het alleen maar omdat je te weinig weet omtrent hetgeen wij als aanwezig menen te mogen veronderstellen en in het onbekende dan toch als god aan zullen duiden.

Ik dank-u voor uw aandacht en wens u allen een prettige en gezegende avond toe. Tot ziens.

-0-0-0-0-0-0-0-

Goeden avond vrienden.

Tja, dit tweede gedeelte moet aan esoterie gewijd zijn. Was dat niet het geval dan zou ik gesproken hebben over "Hoor de wind waait door de bomen". (buiten de zaal giert hoorbaar de wind)

Maar dat hoort niet, dus zet ik nu maar een boom op en nogwel over dingen die op zijn minst genomen vaak paradoxaal zijn.

De kern van de esoterie is zeker een paradox, want zij stelt dat je pas werkelijk weet dat je bestaat wanneer je tijdelijk vergeet dat je leeft. Nu zijn er heel wat mensen die steeds weer vergeten dat zij geacht worden te leven. Maar daarom worden zij zich nog niet meer bewust. En daarin schuilt dan de moeilijkheid.

Er zijn trouwens zoveel paradoxen in het leven. Kent u er een paar?

Wat denkt u b.v. van " een eerlijk politicus". En naar men zegt is het al evenzo met een " rechtgelovig priester" ofschoon ik in bepaalde gevallen meen het paradoxale hiervan te mogen bestrijden.

Enfin, het moet, dus vooruit met de esoterie. Wat is de innerlijke werkelijkheid? Dat je geen p... snapr van jezelf. En wanneer je denkt dat je dit wel doet kom je op een gegeven ogenblik toch in moeilijkheden met jezelf en ben je geen esotericus meer maar eerder een soort esoteringlijder.

Uitkijken is kennelijk de boodschap, want in de diepten van je innerlijk zit kennelijk veel verborgen en niet alleen maar goeds. Nu ja, iedereen heeft een eigen kast in zijn innerlijk, waar de familiegeraamten worden opgehangen die zorgvuldig voor het oog van de buitenwereld verborgen blijven en waar je dan ook niet te veel last van hebt tot het overlijden, waar zij opeens naar voren komen en zich aan je op gaan dringen.

Hrel wat mensen zijn ang deze herinneringermee te nemen en daaronder lang te moeten lijden . Maar dat valt gemeenlijk nogal mee wat aan herinneringen neemt de mens na de dood alleen die dingen mee die werkelijk indruk op hem hebben gemaakt.

En wanneer u werkelijk zo onder de indruk bent gekomen van die familiegeraamten dat zij voor u weer beginnen te leven is er nog geen nood, want dan weet je niet eens dat je gestorven bent maar meen je eerder in een spookbaan te zitten en kun je rustig afwachten tot de rit ten einde komt.

U bent bezig geweest over aspecten van de werkelijkheid meen ik. Nu esoterisch is de enige waarheid: achter alle vormen van zijn en erkennen schuilen vormen van kracht.

Wie de kracht erkent beheerst de vorm. Maar aangezien men zelfs in de vorm zichzelf maar zelden beheerst zal het ik gemeenlijk tijdens het leven zich onbewust blijven van de kracht, die daarin leeft. Wat overigens volgens mij gelijktijdig een redelijk omschrijving is van de werkelijke toestand van de gemiddelde esotericus.

Er zijn ook mensen die beweren, dat je je lichaam meester moet zijn en moet vormen. Dat kan nu wel waar zijn, maar in vele gevallen wordt men zo bezeten door het beheersen van zijn lichaam dat de lichaamsbeheersing uiteindelijk de mens gaat overheersen, zodat men in feite daardoor de slaaf van zijn lichaam wordt.

Ik ben niet echt hatelijk nu. De meeste mensen die iets proberen te doen met hun lichaam en dat willen beheersen vergeten er verder iets mee te doen, laat staan dat zij alles alleen maar zien als een middel tot bewustwording.

Er zijn mensen, die al menen veel te doen voor hun geest wanneer zij b.v. beginnen met hatha yoga. Maar voor de geest is dat alleen maar een soort melkbar: veel pittigs vindt je er geestelijk niet in, al is het gezond, goed en mooi.

Goed, je leert je adem beheersen, je lichaamstromen beheersen tot en met. Maar wanneer je dan geestelijk verder wilt gaan is de beheersing van het lichaam en zelfs de meditatiemethode op zich niet genoeg, dan heb je er toch nog iets anders bij nodig, zoals b.v. de koninklijke weg, de rāja yoga.

Zelfs wanneer ik de mensen daarmee bezig zie vraag ik mij nog wel eens af, waar zij nu in feite mee bezig zijn. Want soms is het moeilijk uit te vinden waarmede men wezenlijk bezig is.

Dat is trouwens moeilijk bij elke esotericus in actie. Waar zijn dan de meesten mee bezig? (zichzelf te ontvluchten.) Prima. Dat is iemand die aan esoterie heeft gedaan. Dat kun je zo horen.

Zolang je met jezelf bezig bent ben je in ieder geval niet bezig met

datgene wat er in je leeft, want dat herken je dan nog niet eens als een deel van jezelf. Om jezelf waarlijk te kunnen zien en herkennen moet je immers eerst afstand nemen van het onderwerp dat je beschouwt? Anders is het geen erkenning maar eerder een sectie verrichten.

Esoterie zou in feite moeten zijn: het ontdekken van het onbekende dat in je bestaat om dit vervolgens te gaan beschouwen als een deel van hetgeen je innerlijk reeds wist te zijn.

M.e.w.: een esotericus die in staat is zijn innerlijk beleven om te zetten in een patroon dat in zijn eigen normaal leven past wordt zich niet alleen esoterisch bewust, maar wordt ook een beter en meer bewust mens.

Meer mens worden zonder meer is niet zo moeilijk. Er lopen heel wat mensen rond in deze dagen die steeds meer mens zijn. Dat komt denk ik omdat zij te veel uit de muur eten of zo iets. Hoe het ook zij, hun omvang zwelt.

Maar wanneer je zo in omvang zwelt is het waarschijnlijk dat daarbij je mogelijkheid tot zelferkenning gelijktijdig afneemt. En dus kom je daar ook niet veel verder mee. Ik meen dat je eerst eens de kracht in jezelf moet leren ontdekken en gebruiken.

Er zijn mensen die een dergelijke uitspraak counteren met een: ja, maar wij moeten eerst innerlijk de jacobsladder der bewustwording op. U weet het niet? Jacob lag eens te pitten en zag boven zich opeens een ladder waarop de engelen op en neer klommen. Hij heeft zich te barsten geklommen maar hij kwam niet omhoog. Dat is nu de jacobsladder van de bewustwording, die zo vaak zo plechtig wordt geciteerd.

Luister: wanneer een mens probeert al naar de hemel te gaan terwijl hij nog op aarde leeft, verliest hij alleen maar de grond onder zijn voeten en de greep op zichzelf. En daarmee verliest hij gelijktijdig de mogelijkheid nog iets met zichzelf te bereiken.

Wat je dus nodig hebt wanneer je je bezig houdt met esoterie is wel in de eerste plaats een paar voeten die stevig op de grond blijven. Ook geestelijk en overdrachtelijk. Het redelijke in de mens vertegenwoordigt zeker niet de totale kosmos. Had u trouwens met de vorige spreker over moeten spreken, dan had u nog veel leuks kunnen horen.

Ik ben altijd wat voorzichtig wanneer ik iets wil zeggen over de kosmos want voor ik het weet zeg ik korstmos. En u weet, dat groeit geestelijk aan de kant waaruit de goddelijke wind overwegend waait op de materie.

Ga je begrijpen dat je verbonden bent met - deel zijn van behoefte je voorlopig nog niet te zeggen - zaken die je niet snapt heb je in ieder geval enkele innerlijke wegen gevonden. Maar daarmee ben je er nog niet.

Het zal u bekend zijn dat een onderontwikkeld gebied dat ontwikkeld moet worden altijd dient te beginnen met import. Zo ook bij U: begin niet eerst eens alles wat u weet te spuien in die onbekende maar juist gevonden wegen. Probeer eerst maar eens uit die onbekende kanalen in de geest iets van de kracht en de gegevens te verkrijgen waardoor u ook wetend meer bewust kunt worden.

Wat natuurlijk weer niet bepaald redelijk is. De mensen zijn zo weinig rationeel wanneer zij aan esoterie beginnen. Een woord dat naar ik meen van ratio is afgeleid, wat ook rantsoen, juist deel deel kan betekenen.

Zo bezien zeggen zij dus eigenlijk dat iemand die zich aan esoterie al wil bezondigen in ieder geval moet proberen dit te doen met de portie argumenten die hij uit de deskundigen van zijn wereld verkrijgt.

Maar voor geestelijke zaken heb je daar niet genoeg aan, zeker wanneer

je je realiseert dat de portie geestelijk voedsel die je wordt aangeboden in alle redelijkheid neer schijnt te komen op een " gehoorzaam en houdt je mond licht, dan krijg je daarvoor later een ruime vergoeding."

Vaak vertelt men u er nog bij, dat dit de wil van de heer is. Maar ik ben zelfs nu nog handelaar genoeg om iemand een idioot te vinden die op credit gaat leveren aan iemand die hij niet kent. En toch eist men kennelijk onder het mom van geestelijke discipline van de mens dat hij zijn gehele leven op zal offeren aan een God die hij niet kent, dit in de hoop later daarvoor betaald te zullen worden en dat zelfs zonder dat men te voren een prijs overeen is gekomen.

Ja, ik ben een handelaar geweest. Nu ja, kleinhandelaar dan. Maar veters zijn ook handel. Voor mij deugt daar ergens iets niet. Ik denk altijd maar zo: ik wil veel geven, maar ik wil er ook wat voor terug zien. De offer moeten bij wijze van spreken heen en weer gaan.

En wanneer ik iets al moet doen wil ik tenminste ook weten waarom ik het moet doen. Mogelijk doe ik het dan omdat ik in mijzelf het gevoel heb dat ik niet gelukkig kan zijn wanneer ik het niet doe. Maar ook dat is een - volgens mij zelfs zeer goede - reden.

En wanneer ik al iets doe omdat ik volgens mijn eigen gevoel zonder dit niet gelukkig kan zijn zo mag de hele wereld er tegen zijn, het kwaad of dwaas noemen, maar volgens mijn idee is het dan voor mij werkelijk goed. Alleen moet ik natuurlijk niet proberen om anderen de schuld te geven wanneer het iets anders loopt dan ik dacht.

Trouwers, dat heeft ook zeer zijn waarde. Want wanneer de wereld meent dat je verkeerd doet of leed terwijl je toch werkelijk innerlijk bewust en volgens beste weten handelde besef je, dat het niet mogelijk is de wereld ook maar iets bij te brengen zonder gelijktijdig je vuile was voor een ieder zichtbaar buiten te hangen. En zoals u weet moet je de vuile was nooit buiten hangen, die moet je eerst wassen in om.

U denkt misschien dat ik voor die reclame betaald krijg, maar dat bestaat bij ons niet. En al zou men mij er iets voor bieden, dan zou ik om het te incasseren nog zover moeten afdalen dat het nooit de moeite waard kan zijn.

Wat wij echter bij alle bewustwording van node hebben is een middel waardoor wij ons innerlijk kunnen toetsen aan de buitenwereld. Ik stel dat je, wanneer je met twee voeten op de grond blijft staan en toch dat wat in je is probeert te manifesteren in de wereld buiten je, je vanzelf zult leren wat de betekenis van je innerlijke factoren is, zowel innerlijk in een besef dat geestelijk blijft voortbestaan wanneer je de aard verlaat als ook in feitelijke ervaring.

Zeker, soms kunnen die zaken wat verkeerd uitvallen. Maar ja, er zijn dan ook heel wat mensen die geen onderscheid weten te maken tussen een werkelijke innerlijke aandrang en een onverwachte associatie of een opeens opwellende begeerte.

U kent die " impulsieve mensen" wel. Die typen die bij de directeur worden geroepen, inplaats van de verwachte lof iets anders te horen krijgen dat verkeerd valt en dan opeens een innerlijke stem menen te horen die zegt: nu moet je de prullemand nemen en die op dit eerwaarde hoofd omkeren.

Ga je zonder meer op een dergelijke impuls in dan blijkt later, dat de klappen die jij krijgt harder zijn dan alles wat je op het directeurshoofd deponeerde en bovendien veel langer pijn blijven doen.

Want dan krijg je waarschijnlijk een schop onder je ... hoe heet dat ook weer? (derrière) Dank u voor het mooie woord. Dus op le derrière en arrière.

Ja, dat weet ik nu nog uit de tijd, dat ik eens abt was. Maar dat is alweer meer dan een inkarnatie en bovendien een hele tijd geleden.

Nu goed dan. Ik ben dus begonnen met een geestelijke handel en eindigde in deze inkarnatie met het verkopen van veters. Ik ben dus vooruit gegaan, want ik heb ik mijn laatste leven in ieder geval konkrete zaken verkocht.

Maar laat mij zwijgen over mijn levens. Ik moet spreken over esoterie, zelfs al doe ik dat dan op mijn manier. Ik wilde zeggen: wanneer je al wat er in je leeft eenmaal in de buitenwereld ziet ga je begrijpen, wat er werkelijk in je bestaat.

De mens erkent zich niet door bespiegelingen, maar door ervaringen. En wanneer de ervaringen talrijker en groter worden wordt je je meer bewust van de krachten die je in die ervaringen stimuleren. Dan pas is er een werkelijke mogelijkheid iets omtrent de waarheid van je eigen wezen te beseffen.

Som maken de mensen die in zich willen keren er een spannende gelijkenis van. Ze wijzen er op, dat je door een oerwoud zult trekken. Dat je drijfzand op je weg kunt aantreffen, dat er slangen en apen en roofdieren zullen zijn die je beloeren - maar vergeten te vermelden dat alle monsters alleen maar spiegelbeelden van jezelf zijn, mogelijk omdat men dat minder op prijs pleegt te stellen.

Toe ik eens een dergelijk beeld gebruikte was er iemand boos op mij omdat hij het gevoel kreeg dat hij voor aap stond. Geestelijk was dat ook zo, maar dat heb ik hem niet kunnen zeggen, dus stapte ik snel op een volgend punt over.

De sprekers vertellen dan, dat zij vervolgens de tempel van hun innerlijk betreden. Daarin zien zij dan het licht Gods. Voor mij is dit een beeld dat ik wel kan volgen, maar dat mij doet vragen wat hier nu fantasie is en wat er echt aan is. Wat mijzelf betreft, wanneer zoiets mij zou overkomen zoals ik nu ben weet ik zeker dat mijn eerste reactie zou zijn: verrek, wie heeft hier het licht aan gelaten? Want ik kan in mijn huidige toestand moeilijk meer geloven aan een god die als een devotielichtje in een tempel hangt, waar die zich dan ook moge bevinden. Toch zou ik nu ook zonder beelden van licht e.d. die God intenser beleven - en doe dit ook vaak - dan voor een mens voorstelbaar is.

Ik denk, dat het de relatie is tussen binnen en buiten, waardoor de mens zich bewust wordt van zijn wezen. Dan ontdek je dat je wezen licht is en ga je ook meer waarnemen dan je normalerwijs meent te mogen verwachten.

Want er is ook in het menselijke leven reeds veel meer te zien dan de meeste mensen bewust opmerken. Sommige mensen dzien aan kleine, onopvallende tekenen b.v. al, dat je een ziekte onder de leden hebt voor je jezelf ook maar een klein beetje ziek begint te gevoelen enz.

Vaak ook ontdek je geestelijke zaken. Je ziet de tekenen en beseft wat zij betekenen zonder ze zelfs maar geheel bewust waar te nemen. Dat zou ook voor u mogelijk zijn, want ook u ziet en beleeft die tekenen in feite wel, maar u gaat daaraan en aan hun betekenis voorbij. Je bent er eenvoudig niet gevoelig voor, zo zegt men dan.

Een esotericus die steeds bewuster wordt gaat dus ook steeds meer zien, waarnemen. Maar dan ga je ook de samenhang van de dingen veel beter begrijpen, zodat voor jou steeds minder een onbegrepen noodlot is en steeds meer voor jou een redelijke menselijke en zelfs geestelijke samenhang vertoont.

De logica heb je hierbij nodig als een werktuig om tot een omschrijving te kunnen komen van al die zaken die je anders alleen maar als impulsen in jezelf meent te kennen.

Wat mij tot een eindconklusie brengt, Jullie dachten mogelijk dat ik og wel even door zou gaan, maar om eerlijk te zijn hangt het geven van esoterie mij soms de geleende strot uit. Geleend omdat ik er zelf geen

meer heb.

Konklusie: esoterie is niets anders dan de innerlijke waarden omzetten in een praktijk in je eigen wereld om dan op grond van hetgeen je zo leert steeds meer te zien omtrent je eigen ik en wereld en zo steeds meer en beter beseffende met jezelf te leren leven.

Dat was het. En nu nog even iets voor mij. Hebt u nog begrippen waar U een korte omschrijving van wenst?

l e u k ; voor velen al datgene wat een ander niet aardig vindt omdat het hem overkomt.

s t o r m : een wind die tijdelijk zijn zelfbeheersing heeft verloren.

S t o r m i n e e n g l a s w a t e r : tegenwoordig een kamerdebat waaebij schijnbaar het bestaan van het kabinet op het spel staat.

h u i s : verpakkingsmiddel waarin men de mensen ondertrant opdat zij rendabel kunnen zijn voor de gemeenschap.

En hoe een mens rendabel voor de gemeenschap kan zijn, neel eenvoudig: door meer te presteren dan je verdient.

c a f ' e ; plaats waar men een drankje geniet dat meer kost dan je er thuis voor neer zoudt leggen omdat de sfeer daat beter wordt geacht dan thuis, ook al ligt dat vaak meer aan het drankje.

E u r o p e e s o h e k o n f e r e n t i e : veel bla over al wat men niet durft zeggen, dit in de hoop dat men toch tot een overeenkomst kan komen waar men zich dan niet aan meent te moeten houden.

s n e l h e i d : een tempo van beweging dat zo hoog kan worden dat men niet meer in staat is zijn richting geheel te beheersen.

d u r f : datgene wat je nodig hebt wanneer een ander schijnt te denken dat je toch de moed niet hebt.

z w a r t e p i e t : een uit spanje geïmporteerde gastarbeider die gezien zijn optreden zelf datgene is wat hij op zijn rug pleegt te dragen. Want anders zou hij het voor dat geld niet meer doen.

h a n d : grijpwerktuig waarmede men in feite alleen anderen vriendelijk zou moeten helpen en begroeten. Helaas is het meestal datgene wat men gebruikt om een ander handig te ontnemen wat die zijn eigendom dacht.

Maar dat handwerk begint tot het verleden te behoren sinds men heeft ontdekt dat het veel eenvoudiger is per vordering en per belastingaanslag.

b e l a s t i n g ; druk die door de gemeenschap eenlingen wordt opgelegd in de hoop, dat de betalers niet bezwijken voor de gemeenschap er bovenop is.

k u s : een hygienisch af te keuren maar prikkelende ontmoeting van twee eetopeningen .

e e n z a a m h e i d : het onvermogen te beseffen hoezeer je met alles verbonden bent.

g a s b e l : een politiek argument om meer uit te geven dan je je kunt permitteren.

k a r m a : datgene waardoor je in een kringloop terecht komt zodat je dan steeds meer gaat uitgeven om steeds meer te besparen.

Dit laatste was een voortzetting van mijn politiek commentaar. Dat overigens niet komt uit " den Haag vandaag" , maar uit " Den Haag door de eeuwen".

s p e l : werk waarin je zo opgaat dat je je meer verheugt over hetgeen je doet dan beklagt over hetgeen je moet verrichten.

Zee: op het ogenblik de chemische asbak van Europa.

g e l d : volgens de norm het slijk der aarde, waarop de mensen doller zijn dan zwijnen op modder. Een symbolisch ruilmiddel dat een leven op zich is gaanvoeren en daardoor bezit heet te zijn zonder dat het wezenlijke waarde bezit.

En daarmee moet ik helaas sluiten. Goeden avond.

d.d. 15 november 1980

(vragen eerste deel bekort, tweede deel bekort en geredigeerd)